

ANTIDOPINGOHJELMA

Sisällys

ANTIDOPINGOHJELMA	1
Termit	2
SAUL:n toiminta-ajatus ja arvot.....	2
ANTIDOPINGOHJELMAN TAVOITTEET JA TOIMENPITEET	2
Säännöstö	3
Suomen antidopingsäännöstö.....	3
Erivapaus	3
Koulutus.....	4
Viestintä.....	4
Seuranta ja vastuuhenkilöt.....	4
Urheilijan vastuu.....	5
SUEK yhteistyö.....	5
Dopingvalvonta ja testaus	6
Ravintolisät	6
Päivitetyin antidopingtieto	7
SAUL:n antidopingohjelma on hyväksytty.....	7
Lähteet.....	7
Liitteet:	7

Termit

SUEK Suomen Urheilun Eettinen Keskus
 WADA World Anti-Doping Administration
 WMA World Masters Athletics
 EMA European Masters Athletics
 ADT Suomen Antidopingtoimikunta

SAUL:n toiminta-ajatus ja arvot

Suomen Aikuisurheiluliitto toimii aikuisten valtakunnallisena liikuntajärjestönä. SAUL järjestää kilpailutoimintaa ja vastaa yleisurheilun osalta myös kansainvälisestä kilpailutoiminnasta. SAUL edistää terveystoimintakykyä ylläpitävää laaja-alaista harrastus-, koulutus- ja kilpailutoimintaa.

Suomen Aikuisurheiluliiton arvot ovat

- eettisyys
- elämysmyönteisyys
- esimerkillisyys
- kannustavuus
- tasa-arvoisuus
- tavoitteellisuus

Tämä ohjelma on laadittu kaikille Suomen Aikuisurheiluliitto ry:n toiminnassa mukanaoleville valmentajille, seuratoimijoille ja huoltajille.

ANTIDOPINGOHJELMAN TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoitteena on

- pitää ajan tasalla ne toimenpiteet, joilla liiton ja seurojen toiminnassa mukana olevien urheilija, valmentajien, kouluttajien sekä luottamus- ja toimihenkilöiden antidopingtyöhön liittyvä tietous päivittyy säännöllisesti.
- pitää aikuisurheilu puhtaana dopingista säännöllisellä ja mahdollisimman kattavalla koulutuksella ja tiedottamisella.
- korostaa terveyttä ja kestäviä elämänarvoja koko elämänkaaren ajan
- esiintuoda kiellettyjen aineiden käytöstä aiheutuvat haitat ikääntyvän ihmisen terveydelle
- turvata urheilijoiden, kaikkien eri toimihenkilöiden ja urheiluyhteisön oikeus reiluun ja puhtaaseen kilpailuun
- määrittää liiton antidopingtyön vastuualueet ja tehtävät
- tehdä yhteistyötä antidopingtyötä tekevien tahojen kanssa
- harjoittaa avointa, säännöllistä ja tehokasta viestintää antidopingasioissa
- ehkäistä antidopingtyöhön mahdollisesti liittyviä epäselvyyksiä ja väärinymmärryksiä
- vaikuttaa lajin kansainväliseen antidopingtyöhön

Toimenpiteitä ovat

- SAUL järjestää antidopingkoulutusta yhdessä SUEK:in kanssa. Palveluntuottajana toimii SUEK.
 - SAUL julkaisee antidoping tiedotusmateriaalia Ikiliikkuja-jäsenlehdessä vähintään kahdesti vuodessa
 - SAUL tiedottaa jäsenseuroja ja yleisesti antidoping asioista liiton sähköisissä tiedotus- ja mediakanavissa
 - SAUL jakaa aktiivisesti kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa -julkaisua urheilijoille, seuroille sekä leireillä, ohjaaja- ja valmentajakoulutuksessa, seurakoulutuksissa ja muissa koulutustilaisuuksissa mukana oleville.
 - SAUL jakaa aktiivisesti antidopingtietoutta henkilöstölle ja liiton luottamushenkilöille.
 - SAUL tekee aktiivista yhteistyötä WMA:n, EMA ja Pohjoismaiden kanssa antidopingtyön toteuttamiseksi ja kehittämiseksi.
 - huolehtii osaamisestaan ja vastuistaan aiheeseen liittyvissä kriisi- ja muissa tiedotusyhteyksissä
- Kaikessa antidopingtyössä pääpaino on ennaltaehkäisevissä toimenpiteissä:
- valmennus- ja koulutustoiminta

- ikääntymisen mukanaan tuomien terveystieteiden tiedostaminen
- kokonaisvaltainen tiedottaminen
- työsopimukset
- yhteistyösopimukset

SAUL:n antidopingohjelmassa linjatut antidopingtoimenpiteet ovat osa liiton vuosittaista toimintasuunnitelmaa. Liiton antidopingohjelma on liitteenä toimintakertomuksessa. SAUL antidopingohjelma löytyy liiton kotisivuilla www.saul.fi.

Säännöstö

SAUL on sitoutunut kulloinkin voimassa olevaan Suomen – ja maailman antidopingsäännösten ja liiton kurinpitösäännöt kattavat antidopingsäännösten. Suomen antidopingsäännösten perusteella SUEK:lla /ADT:lla ja muilla antidopingorganisaatioilla on oikeus tehdä dopingtestejä urheilijoille, jotka ovat lisenssin lunastaessaan sitoutuneet antidopingsäännösten. Kaikki, jotka osallistuvat järjestäytyneeseen urheilu- ja kilpailutoimintaan, ovat dopingvalvonnan piirissä.

Kaikki urheilijoiden tukihenkilöt ovat myös sitoutuneet Suomen antidopingsäännösten. Liitto hyväksyy SUEK:n / ADT:n dopingrikkomusten käsittelymenettelyt ja tekee yhteistyötä dopingrikkomusten selvittämisessä. Kaikki liiton piirissä toimivat ovat velvollisia informoimaan SUEK:ia / ADT:tä dopingrikkomuksiin viittaavista asioista.

Antidopingtyössä on kyse reilusta pelistä ja kunnioituksesta suomalaista aikuisurheilua kohtaan. Jokaisen urheilijan omalla vastuulla on huolehtia siitä, että ei käytä urheilussa kiellettyjä aineita.

Jokainen, joka joutuu terveytensä takia käyttämään lääkkeitä, on velvollinen tarkistamaan, ovatko kyseiset valmisteet kiellettyjen aineiden listalla. Kiellettyjen ja sallittujen aineiden luettelo löytyy Suomen SUEK:n kotisivuilla.

SAUL tiedottaa ja kouluttaa omissa tilaisuuksissa ja tapahtumissa antidopingsäännöstöstä.

Suomen antidopingsäännöstö

Suomen antidopingsäännöstö koskee koko suomalaista järjestäytyntä urheilua. Säännöstö tuli voimaan 1.1.2021, ja se noudattaa WADAn Maailman antidopingsäännöstöä

Suomen antidopingsäännösten piiriin kuuluvat:

Suomessa rekisteröidyt urheilujärjestöt ja muut yhteisöt, jotka säännöissään tai ADT:n kanssa erikseen solmimallaan sopimuksella ovat sitoutuneet noudattamaan Suomen antidopingsäännöstöä ja edellä mainittujen tahojen jäsenet ja kilpailutoimintaan osallistuvat urheilijat sekä heidän tukihenkilönsä. Säännösten noudattamiseen sitoutuneita urheilijoita voidaan testata missä ja milloin tahansa. Säännöstö tarkistetaan vuosittain. Mahdolliset muutokset hyväksyy ADT:n yleiskokous.

Suhde Maailman antidopingsäännösten

Suomen antidopingsäännöstö on Maailman Antidopingtoimisto WADAn hyväksymä. Suomen säännöstö sisältää WADAn Maailman antidopingsäännösten asettamat vaatimukset kansalliselle antidopingsäännöstölle.

Suomen antidopingsäännöstö 2021 ja Urheilijan opas Maailman antidopingsäännösten 2021 löytyvät SUEK:n kotisivuilta: <https://www.suek.fi/sv/suomen-antidopingsaannosto>

Erivapaus

Urheilijan sairauden hoito voi vaatia kielletyn aineen tai menetelmän käyttöä. Silloin urheilijan tulee hakea erivapautta. Erivapausmenettely takaa urheilijoiden yhdenvertaisuuden.

SUEK:n lajikohtaisen tasomääritykset ovat nähtävissä SUEK:n kotisivuilla (<https://www.suek.fi/erivapaus>). SUEK:n erivapauspäätös koskee kansallisen tason urheilijaa ja kansallisen tason kilpailuja Suomessa.

Menettelystä urheilijan lääkityksen erivapaudesta SUEK:n kotisivuilla (<https://www.suek.fi/en/erivapaus-urheilijan-laakityksessa>).

Kansainvälisen tason sekä kansainvälisiin kilpailuihin osallistuvien urheilijoiden erivapauksista vastaa kansainvälinen lajiliitto, riippumatta urheilijan iästä tai kansallisesta tasosta. Kaikkien WMA:n alaisiin kansainvälisiin arvokilpailuihin, (joita ovat myös Suomessa järjestettävät EM- ja MM-kisat), osallistuvien urheilijoiden tulee hakea tarvitsemansa erivapaudet WMA:lta etukäteismenettelyllä.

Kansainvälisiä arvokilpailuja varten erivapaushakemus on toimitettava WMA:n lääkärille (yhteystiedot alla) siten, että se on perillä 30 vrk ennen kilpailujen ensimmäistä päivää. Hakemuksen voi toimittaa myös SUEK:n kautta, mutta silloin on huomioitava, että hakemuksen on silti oltava WMA:n lääkärillä samalla aikataululla. Myönnetty erivapaus on voimassa päätöksessä mainitun määräajan, joka riippuu lääkityksestä ja hoidon syystä.

WMA:n lääkäri

Carole Filer
71 Hunter House Road
Sheffield. S11 8TU
Gt Britain
Mob: 0044 (0) 754 882 6151, e.mail: wmatuesec@gmail.com

Linkki WMA:lla käytössä olevaan erivapauden hakulomakkeeseen:

<https://world-masters-athletics.com/documents/anti-doping-2/>

Suomen Aikuisurheiluliitossa kansallisten ja kansainvälisten erivapauksien hakemiseen liittyvissä asioissa lisätietoa antavat liiton toiminnanjohtaja ja asiantuntijalääkäri.

Koulutus

Urheilijoilla ja mukana olevilla tuki- ja taustahenkilöillä on oikeus saada ajankohtaista tietoa antidopingasioista liiton koulutustoiminnan avulla.

Ylläpitääkseen ajan tasalla olevaa tietoa antidopingtyöstä SAUL järjestää tarvittavaa koulutusta eri kohderyhmille liiton koulutustilaisuuksissa, seminaareissa, valmennus- ja koulutusleireillä 2-3 kertaa vuodessa. SAUL kannustaa myös seuroja omaan antidopingkoulutusten järjestämiseen. SAUL on nimennyt vastuuhenkilön, joka on liiton toiminnanjohtaja. Toiminnanjohtaja koordinoi antidopingkoulutusta ja osallistuu SUEKin järjestämiin koulutustilaisuuksiin.

Viestintä

SAUL huolehtii dopingvalvontaa koskevien tietojen välittämisestä toimijoilleen aktiivisesti ja välittömästi omissa mediakanavissaan. SAUL:n verkkosivuilla on linkit KAMU ja ILMO-palveluihin sekä Puhtaasti Paras ja Reilusti Paras -verkkokoulutuksiin.

SAUL edistää toiminnallaan puhtaan urheilun hengen toteutumista koko elämänkaaren ajan ja kannustaa näin toimijoitaan reilun pelin sanansaattajiksi.

SAUL on laatinut kriisiviestintäsuunnitelman, jossa on ohjeet ja toimenpiteet kriisiviestintätilanteisiin dopingtapauksen ja -epäilyn yhteydessä.

Seuranta ja vastuuhenkilöt

SAUL:n antidopingohjelman vastuuhenkilöinä toimivat liiton toiminnanjohtaja.

SAUL:n toiminnanjohtaja

Oki Vuonoranta
050 4411330, oki.vuonoranta@saul.fi

SAUL julkaisee antidopingohjelmansa liiton kotisivuilla ja toimittaa ohjelman julkaistavaksi SUEK:n kotisivuilla.

SAUL kirjaa antidopingtehtävät toimintasuunnitelmaansa sekä raportoi toteutumasta vuosi- tai toimintakertomuksessaan.

Urheilijan vastuu

Väite: Olen viime kädessä itse vastuussa siitä, mitä nielen, pistän itseeni tai muuten saan elimistööni.

Vastaus: Oikein.

Selitys: Urheilijan on itse otettava asioista selvää, jotta hänen uransa ei vaarantuisi.

Jos sinulla on kysyttävää – KYSY !

Jos et ole täysin varma jonkin aineen koostumuksesta tai et tiedä, onko aineen käyttö kielletty – ÄLÄ KÄYTÄ SITÄ !

Pidä kirjaa käyttämistäsi lääkkeistä ja ota esimerkiksi valokuva lääkepakkauksista ja niiden apteekkimerkinnöistä, joista ilmenee että lääke on määrätty sinulle. Reseptit voi myös todistaa Kanta-palvelun reseptitietojen perusteella.

SUEK yhteistyö

Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry:n tehtävänä on vahvistaa yhdessä muiden toimijoiden kanssa eettisesti kestävää urheilukulttuuria. SUEK vastaa antidopingtoiminnasta ja toimeenpanosta. SUEK toimintaan kuuluvat mm. dopingvalvonta ja testaus, säännöt, kielletyt aineet ja menetelmät, erivapaus (TUE), Koulutus ja tutkimus. Kaikki mainitut löytyvät SUEK:in kotisivuilta www.suek.fi.

SAUL järjestää vuosittain SUEK:n tuottamia asiantuntija koulutuksia jäsenistölleen. Koulutuksia järjestetään liiton tapahtumissa, koulutustilaisuuksissa ja kilpailuissa. SAUL osallistuu myös SUEK:n Reilusti paras koulutuskierrokseseen kerran vuodessa. SAUL suosittelee jäsenseuroja ja seurojen urheilijoita, valmentajia, johtohenkilöitä ja muita taustahenkilöitä tutustumaan ja suorittamaan SUEK:n matalan kynnyksen koulutuksia. SUEK kotisivut ovat hyvä tiedotuslähde. Kotisivuilta löytyy valistustietoa ja verkkokoulutussisältöjä. SAUL suosittaa tutustumaan seuraaviin SUEK:n sisältöihin.

Esimerkkejä urheilijalle ja toimijoille SUEK:n koulutuksellisesta asioista:

KAMU- Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa

<https://www.suek.fi/kielleyt-aineet-ja-menetelmat-urheilussa1>

KAMU-lääkehaku, <https://kamu.suek.fi/#/>

KAMU -lääkehaussa voi tarkistaa vain Suomesta saatavia ja itsehoitolääkevalmisteita. Lääkehaku ei sisällä erityislupavalmisteita.

ERKKA-erityisvapaus

Erivapaus (TUE)

Urheilijan sairauden hoito voi vaatia kielletyn aineen tai menetelmän käyttöä. Silloin urheilijan tulee hakea erivapautta. Erivapausmenettely takaa urheilijoiden yhdenvertaisuuden.

<https://www.suek.fi/erivapaus>

Puhtaasti paras -verkkokoulutus

Puhtaasti paras on verkkokoulutus, jonka avulla urheilijat ja heidän tukihenkilönsä voivat oppia ja varmistaa tietonsa antidopingasioista. Koulutuksen sisältö perustuu antidopingsäännöksiin.

Puhtaasti paras –verkkokoulutukseen kuuluu seitsemän moduulia, joissa on tietoa antidopingasioista.

Kunkin moduulin suorittamiseen kuluu 3–4 minuuttia. Verkkokoulutus sopii myös oppitunnin mittaiseksi kokonaisuudeksi.

Moduuleissa on videoita ja harjoituksia. Kaikkia moduuleja ei tarvitse suorittaa kerralla, koska suoritukset tallentuvat ohjelmaan. Kun kaikki moduulit on suoritettu, koulutuksesta saa sähköpostitse diplomin.

Jokaisen moduulin jälkeen koulutuksen läpikäynyt saa ilmoittamaansa sähköpostiin yhteenvedon moduulin tärkeimmistä asioista.

Urheilijat voivat esimerkiksi ottaa kuvan suoritetusta diplomista ja jakaa kuvan sosiaalisessa mediassa aihetunnisteella #puhtaastiparas. Verkkokoulutukseen pystyt kirjautumaan SUEKin internetsivujen kautta tai osoitteesta <http://puhtaastiparas.fi>.

Dopingvalvonta ja testaus

Suomen antidopingtoimikunta ADT on Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry:n aputoiminimi ja SUEK/ADT vastaa kansallisesta dopingvalvonnasta Suomessa. Dopingvalvontaan sisältyvät testauksen suunnittelu, näytteiden otto ja käsittely, laboratorioanalyysi, tulosten käsittely, dopingrikkomuksen käsittely ja seuraamusten määrittäminen sekä mahdollinen muutoksenhaku.

Dopingvalvonnan tarkoitus on:

estää terveydelle vaarallisten ja/tai suorituskykyä parantavien aineiden ja menetelmien käyttöä turvata urheilijoiden oikeutta reiluun ja puhtaaseen kilpailuun puolustaa tulevaisuuden urheilun oikeudenmukaisuutta ja luotettavuutta sekä kunnioittaa urheilun ja lääketieteen etiikkaa.

Dopingtestauksen periaatteet

Dopingtestejä tekevät urheilijoille Suomessa ADT, Maailman Antidopingtoimisto WADA ja kansainväliset lajiliitot. Myös kansalliset lajiliitot voivat tilata dopingtestejä ADT:lta. Suomalaisia urheilijoita voi ulkomailla testata lisäksi kyseisen maan kansallinen antidopingorganisaatio.

ADT noudattaa testaustoiminnassaan WADAn Kansainvälistä testaus- ja tutkintastandardia. Standardi varmistaa testimenettelyn laadun, luotettavuuden ja yhdenmukaisuuden niin kansallisesti kuin kansainvälisesti.

Dopingnäytteet analysoidaan WADAn akkreditoimissa ja valvomissa laboratorioissa.

Ravintolisät

Ravintolisät ovat elintarvikkeita, jotka muistuttavat ulkonäöltään ja käyttötavaltaan lääkkeitä. Niitä käytetään esimerkiksi pillereinä, kapseleina ja jauheina. Niissä käytetyillä valmistusaineilla ei saa olla lääkkeellisiä vaikutuksia, eivätkä ne saa olla hyväksytyjä lääkekäyttöön.

Vaikka tuoteselosteessa ei mainittaisikaan kiellettyjä aineita, ravintolisät voivat joskus sisältää epäpuhtauksina kiellettyjä aineita, esimerkiksi testosteronin ja nandrolonin esiasteita (todettu esimerkiksi tribulus terrestris- ja kreatiini- valmistuksista sekä "testosteroni- ja kasvuhormoniboostereista") tai piristeitä (todettu esimerkiksi ginseng- valmistuksista sekä "rasvanpolttajista" ja laihdutusvalmistuksista). Ravintolisistä lisätietoa löytyy SUEK:n kotisivuilla <https://www.suek.fi/ravintolisat>.

Päivitetyn antidopingtieto

Doping- ja antidopingasioiden tuorein tieto on luettavissa:

- Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry:n kotisivuilta, www.suek.fi
- Maailman Antidopingtoimisto WADA, <https://www.wada-ama.org/>

SAUL:n antidopingohjelma on hyväksytty

Tämä SAUL:n antidopingohjelma on hyväksytty liiton hallituksen kokouksessa 19.9.2015 ensimmäisen kerran. Ohjelma päivitetään vuosittain. Ohjelma on nähtävillä liiton kotisivuilla. Vastuu tästä ohjelmasta on liiton hallituksella ja hallituksen valitsemilla toimihenkilöillä. Ohjelma liitetään vuosittain liiton toimintasuunnitelmaan ja toimintakertomukseen.

Lähteet

Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry (SUEK) <https://www.suek.fi/>,
The World Anti-Doping Agency (WADA) <https://www.wada-ama.org/>,
Masters Athletics (WMA) <https://world-masters-athletics.com/>,

Liitteet:

Antidoping ohjelman liite TS2023

Tavoitteet ja tehtävät 2023:

Yleistä

SUEK puolustaa urheilun sääntöjä ja vastaa kansallisesta antidoping asioista.

SAUL on:

- Sitoutunut Urheiluyhteisön vastuullisuusohjelmaan ja keskitettyyn kurinpitoon
- Sitoutunut Suomen antidopingsäännöstöön
- Sitoutunut vastustamaan kilpailumanipulaatiota
- Laatinut antidoping ohjelman, joka päivitetään 2023
- Kilpailumanipulaation tilannekuva on tehty marraskuussa 2022
- Henkilöstö suorittanut Puhtaasti Paras ja Reilusti Paras -verkkokoulutukset
- Nimennyt yhteyshenkilön, joka koordinoi antidoping ja kilpailumanipulaatioon liittyviä asioita sekä osallistuu SUEKin järjestämiin koulutustilaisuuksiin
- Kriisiviestintäsuunnitelma, jossa on otettu huomioon myös mahdolliset doping sekä kilpailumanipulaatiotapaukset

Toimenpiteet 2023

- Laadimme Reilun kilpailun ohjelman
- Päivitämme tarvittaessa liiton sääntöjä, ohjelmia ja ohjeita

Viestintä

- Teemat ovat esillä liiton viestinnässä
- Tavoitteena on urheilun eettisten asioiden tunnettavuuden ja saavutettavuuden kehittäminen jäsenistölle
- Viestintäkampanjat: Kansainvälinen Play True -päivänä 9.4 ja kansainvälinen kilpailumanipulaation torjuntapäivä 9.12.

Koulutus

- Liitolla on antidoping ja kilpailun manipulaatioon koulutussuunnitelma ja seuranta
- SUEK antidopingkoulutusta järjestetään SM-yleisurheilun yhteydessä
- Liiton koulutustapahtumassa järjestetään antidoping koulutusta
- Liiton verkkosivuilla on linkit: Kamu, Puhtaasti Paras, Ilmo ja Reilusti Paras palveluihin
- Jäsenistöä kannustetaan suorittamaan SUEK:n koulutussisältöjä; Puhtaasti Paras ja Reilusti Paras -verkkokoulutus

